

ФОТ А.БЕЛТА

Энергетычная галіна краіны знаходзіцца ў добрым стане, аднак нашым энергетыкам трэба вучыцца працаваць яшчэ больш эфектыўна, паведаміў учора на адкрыцці міжнароднай выставы «Энергетыка. Экалогія. Энергабезбячэнне. Электра» першы намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Уладзімір СЯМАШКА.

Мэта правядзення мерапрыемстваў — агляд самых сучасных дасягненняў навукі, тэхнікі і тэхналогій у сферы энергетыкі, энергазберажэння, аўтаматызаванай электронікі, аховы навакольнага асяроддзя, выкарыстання аднаўляльных крыніц энергіі. Штогод форум становіцца ўнікальным месцам сустрэч энергетыкаў і экалагаў Беларусі і замежжа, спрыяючы тым самым пашырэнню супрацоўніцтва, абмену перадавымі навуковымі распрацоўкамі і інавацыйнымі праектамі.

Паводле яго слоў, рост валовага ўнутранага прадукту амаль у тры разы цягам апошніх гадоў быў дасягнуты без істотнага росту спажывання энергазасурсаў, а звыш 80 працэнтаў іх краіна вымушана купляць за мяжой. Адсюль перад энергетыкамі і камунальнымі стаяць пытанні як мага больш беражлівага абыходжання з рэсурсамі і максімальнага выкарыстання мясцовых відаў паліва і аднаўляльных крыніц энергіі. Паводле Дзяржпраграмы і канцэпцыі энергетычнай бяспекі, падкрэсліў віцэ-прэм'ер, у краіне актыўна вядзецца будаўніцтва міні-цеплаэлектрастанцый, якія працуюць на аздахах драўніны, торфе — доля гэтых відаў паліва ў балансе ўжо сёння дасягае амаль 17 працэнтаў. Усё больш заўважае амаль у ветранэнергетыцы. Навыя генеруючыя магутнасці неўзабаве будуць уведзены ў эксплуатацыю на Бярозаўскай і Лукомльскай электрастанцыях, каскады гідрэлектрастанцый рознай магутнасці ўзводзіцца на Нёмане, Дняпры і Заходняй Дзвіне. Актыўна вядзецца работа і на нашай АЭС, першыя магутнасці якой будуць уведзены ў 2018 годзе.

Сёлетна на выставе прадстаўлена прадукцыя больш чым 360 прадпрыемстваў і арганізацый з 18 краін свету — з Расіі, Украіны, Малдовы, Літвы, Эстоніі, Польшчы, Чэхіі, Германіі, Аўстрыі, Францыі, Швейцарыі, Італіі, Даніі, Швецыі, Фінляндыі, Кітая і ЗША. У структуры экспазіцыі шырока прадстаўлены галіновыя раздзелы аічныхных міністэрстваў энергетыкі, прамысловасці, прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, жыллёва-комунальнай гаспадаркі. Дзяржкамтэта па навуцы і тэхналогіях і Дэпартамент па энергаэфектыўнасці. Менавіта гэтыя міністэрствы і ведамы знаходзіцца сёння на «пярэднім краі» работы па абнаўленні і павышэнні якасці працы энергетычнай галіны. Прычым на стэндах прадстаўлена адпаведная прадукцыя як дзяржаўных, так і прыватных нашых прадпрыемстваў, якія працуюць на энергетыку будучыні.

Сёння, на думку першага намесніка прэм'ер-міністра, у краіне створаны надзвычайны спрыяльны інвестыцыйны клімат для ўкладання ў энергетычную галіну. Пра што сведчыць як сама выстава, так і энергетычны і экалагічны форум, што паняццка ўжо сёння ў яго межах. Як падкрэсліў Уладзімір Сямашка, усе папярэдня падобныя мерапрыемствы заканчваліся не толькі наладжаннем новых кантактаў, але і падпісаннем узаемавыгадных кантрактаў.

Асноўным на парадку дня энергетычнага і экалагічнага кангрэса стане разгляд энергетыкі як фактара павышэння эканамічнай бяспекі і канкурэнтаздольнасці з улікам кіраўнікоў зацікаўленых міністэрстваў, а таксама навукова-практычны семінар па праблемах ужывання сучасных генеруючых магутнасцяў пры вытворчасці цеплавой і электрычнай энергіі. Спецыялісты і вучоныя разгледзяць таксама вопыт выкарыстання ў краіне і свеце аднаўляльных крыніц энергіі і пытанні энергаэфектыўнасці ў жылым сектары.

Пятро РАМАНЧУК.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь смуткуюць у сувязі з трагічнай смерцю члена Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці, рэктара Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П.М. Машарава САЛАДКОВА Аляксандра Пятровіча і выказваюць глыбокае спачуванне яго родным і блізкім.

СТВАРАЕЦА АДЗІНЫ РЭЭСТР ДЗЯРЖАЎНАЙ МАЁМАСЦІ

У Адзіным рэестры дзяржаўнай маёмасці (АРДМ) будзе актуалізавана інфармацыя аб юрыдычных асобах, зямельных участках, не завершаных будаўніцтвах аб'ектах, нерухомай маёмасці, дагаворах базывіплатнага карыстання і перададзенай па дагаворах маёмасці, аб акцыях, якія належаць рэспубліканскім і камунальным юрыдычным асобам, а таксама балансавага кошту дзяржаўнай маёмасці.

Поўны банк звестак АРДМ павінен быць сабраны да 1 сакавіка 2015 года, паведаміла рэдакцыя кіраўнік прэс-службы Дзяржкаммаёмасці Алена КАСЦЮКОВА. Пакуль жа ў рэестры змяшчаецца не ўся поўная інфармацыя аб дзяржаўнай маёмасці, бо не ўсе звесткі перанесены з папярковых носьбітаў у электронную базу.

Суразмоўца адзначыла, што рэсурс створаны сёлета ў ліпені, і цяпер тэрытарыяльныя фонды дзяржаўнай маёмасці, раённыя і гарадскія выканкомы вядуць АРДМ у адзінай інфармацыйнай прасторы, па адзіным

праграмным забеспячэнні з выкарыстаннем інтэрнэту.

Цяпер у АРДМ працягвае ўносіцца інфармацыя аб аб'ектах нерухомай маёмасці, якія знаходзяцца ў рэспубліканскай і камунальнай уласнасці. Сёлета трэба завяршыць на паўненне гэтага рэестра звесткамі аб аб'ектах нерухомасці (ўсяго каля 700 тысяч). Сёння амаль 65 працэнтаў аб'ектаў нерухомасці ўнесена, бо 59 працэнтаў рай- і гарвыканкамаў ужо завяршылі гэтую працу.

Разам з тым ёсць некаторыя аб'екты нерухомасці, якія не падлягаюць уключэнню ў адзіны рэестр. Гэта ваенныя аб'екты, меліярацыйныя сістэмы і гідратэхнічныя збудаванні, дарогі агульнага карыстання, жыллёвы фонд і шэраг іншых. Не будуць уносіцца ў такі рэестр і аб'екты, якія не валодаюць прыкметамі капіталных будынкаў — гаражы металічныя, біяпрыбіральны, стандарты, кіёскі, некаторыя элементы добраўпарадкавання і многія іншыя, якія ўлічваюцца ў бухгалтарскай дакументацыі прадпрыемстваў.

Сяргей КУРКАЧ.

■ Футбол

ПЕРАМОГА Ў АДЗІН УДАР

Зборная Беларусі па футболе з мінімальным лікам (1:0) перамагла ў Жодзіне каманду Японіі.

Зборную Георгія Кандрацьева на радзіме «белазаў» памятаюць яшчэ па жнівёўскім матчы супраць чарнагорцаў. На жаль, вялікай аўдыторыі пагляданак тады не сабраў, а таму чарговы спарынг нацыянальнай зборнай чакаўся з пэўнай засцярогай. І сапраўды, ніхто не мог гарантаваць у будні дзень поўных трыбун. Нават на матчы з Японіяй, зборнай, якая чатыры разы ўдзельнічала ў чэмпіянаце свету. Шкада, але і цяпер стадыён «Тарпеда» зноў не быў запоўнены. І калі б не добрая падтрымка экзатычных японскіх балельшчыкаў, гуляць прыйшлося б у тэатральнай цішыні.

— Ад мяне мала што залежыць, — адказвае на пытанне карэспандэнт «Звязды» Георгій Кандрацьеў. — Мы сваёй гульні спрабуем запраسیць балельшчыкаў на стадыён. Апошнім часам мы сталі гуляць лепш.

А матч насамрэч атрымаўся цікавым для гледачоў. Альберта Дзакероні, галоўны трэнер Японіі, яшчэ загадзя казаў пра тое, што супраць нашых суайчыннікаў збіраецца згуляць хутка. У азіятаў гэта часам атрымлівалася, аднак і нашы хлопцы таксама ядронна выглядалі і адказвалі апаненту колкімі атакамі. Ну а галявы ўдар пад перакладзіну Яна Цігарова, які лёдз не парваў сетку за варахі японскага галкіпера, наогул скарэй сэрцы балельшчыкаў. Цікава, што для Яна, гульца маскоўскага «Лакаматыва», гэта толькі другі трапны

ўдар у кар'еру! Мінуты раз ён адзначаўся голам яшчэ тады, калі выступаў за запарожскі «Металург».

— Японцы вядомыя сваёй працавітасцю, тэхнікай. Яны гуляюць за еўрапейскай топ-клубы. Мы перамаглі, але супраць гэта было нялёгка, — прызнаўся пасля сустрэчы Цігару.

Тарас ШЧЫРЫ, г. Жодзіна

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

ПОЕЗД ДЛЯ ЗРУЧНАСЦІ ГЛЕДАЧОЎ

19, 22 і 27 кастрычніка для вывазу гледачоў ад «Мінск-Арэны» прызначаецца электрапоезд па маршруце «Маскоўшчына» — «Мінск-Паўночны».

Паводле інфармацыі Мінскага аддзялення Беларускай чыгункі, стаянка электрапоезда на прыпынчым пункце «Маскоўшчына» (1 платформа, 3 пуць) будзе з 22.00 да 22.20. Прыбыццё на «Мінск-Паўночны» (станцыя метро «Маладзёжная») — у 22.24. Кошт праезду складае 700 рублёў. Блеты можна набыць за 10 сутак да адпраўлення электрапоезда — у чыгуначных касах на ўсіх станцыях і на прыпынчых пунктах у межах Мінска і яго наваколля.

Сяргей СТАРЫНАЎ.

ПАДЛЕТЭК РАСПАЛЬВАЎ КАЦЁЛ...

Псіхалагі дапамагачы бацькам, якія страцілі па жарах у вёсцы Рагінь Буда-Кашалёўскага раёна свайго 12-гадовага сына.

Пакуль бацька, кіроўца мясцовага сельгаспрадпрыемства, быў на працы, а яго жонка, мясцовы бібліятэкар, у Гомелі на ўрачыстым канцэрце да Дня маці, двое з траіх дзяцей завасталіся дома.

13-гадовая дзясучка на момант узнікнення пажару рабіла ўрокі ў сваім пакоі, а брат пайшоў у кацельню, дзе распальваў ацяпляльны кацёл (на цвёрдым паліве). Праз некалькі час сясತ್ರчка пачула крык брата аб даламозе і адчула смурод. У кацельні тым часам было адкрытае полымі. Дзясучка выбегла з дома і кінулася да суседзяў, якія выклікалі выратавальніку. Цела загінулага было знойдзена выратавальнікамі ў кацельні. У выніку пажару сур'ёзна пашкоджаны дах і маёмасць. У прэс-службе Гомельскага абласнога ўпраўлення МЧС гавораць, што прычына пажару пакуль не высветлена, не выключана выкарыстанне лёгкаўзгаральнай вадкасці пры распальванні катла. Сям'я, якая пільшца вельмі станочнай, часова будзе жыць у сваякоў у гэтым жа населеным пункце.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

СКОКНУЎ ПАД ЦЯГНІК

Учора ў сталічным метрапалітэне адбыўся чарговы няшчасны выпадак.

На станцыі метро «Няміга» ў 11.44 пад электрапоезд, які прыбыў у напрамку станцыі «Каменная Горка», скончыў мужчына. Як паведамілі ў Мінскім гарадскім упраўленні МЧС, прыбываў на месца брыгада хуткай медычнай дапамогі канстатвала яго смерць. Асоба 58-гадовага загінулага ўстаноўлена. Як папярэдня мяркуюцца, мужчына скончыў жыццё самагубствам. Рух паяздоў быў прыпынены на 6 хвілін. Станцыя метро не закрывалі.

ТЫСЯЧЫ ПАТРОНАЎ... У КВАТЭРЫ

Мінчанка, якая сабралася зрабіць рамонт ва ўласнай кватэры, знайшла сапраўдны склад патронаў.

Распачаўшы падрыхтоўчыя работы, жанчына наткнулася на сумку вялікіх памераў. У ёй былі кардонкі з патронамі. Пра сваю знаходку гаспадыня адразу ж паведаміла ў міліцыю. Па інфармацыі Кастрычніцкага РУУС г. Мінска, з кватэры па вуліцы Бялінскай было вывезена 4 395 патронаў калібру 5,6 мм. Па гэтым факце праводзіцца проверка. Што датычыцца асобы, якая добраахвотна здала незарэгістраваную зброю (авэтка, што захоўваецца незаконна, гэтак жа, як і боепрыпасы, выбуховыя ўстройства), яна вызваліцца ад крымінальнай і адміністрацыйнай адказнасці.

Сяргей РАСОЛЬКА.

НА КАНТРОЛІ — ПАЎНОЧНЫ РЭГІЁН

У сувязі з адкрыццём загонага палявання на капітных Дзяржаўная інспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету ўзмацніла кантроль за выкананнем Правілаў вядзення паляўніцкага гаспадаркі і палявання. Так, 7 кастрычніка супрацоўнікамі Глыбоцкай міжрайінспекцыі ў паляўнічых угоддзях Докшыцкага БТПР быў затрыманы грамадзянін М. за незаконнае паляванне без адпаведных дакументаў. Зброю давалося канфіскаваць.

Нагледзячы на далёка не пікінавае надвор'е, некаторыя нашых супрамадзян паранейшыя цягне да вады. Асобныя — за забароненым прыладам рыбаполтва. Двох такіх «аматараў» інспектары затрымалі 8 кастрычніка на рэчцы Галбей у Пастушкім раёне, паведаміў начальнік Глыбоцкай міжрайінспекцыі Аляксей Протас. Браканьеры «палявалі» на карася з дапамогай падмёніка.

Ул. інф.

ДВОР — НЕ ДЛЯ «ШУМАХЕРАЎ»

Узмоцнена кантраляваць хуткасны рэжым у дварах сталіцы збіраюцца супрацоўнікі Дзяржаўтайнспекцыі.

Дварам, у якіх ужо адбыліся дарожна-транспартныя здарэнні з прычыны парушэння хуткасц, плануецца надаць асаблівае ўвагу. Па інфармацыі прэс-службы гарадскога Дзяржаўтайнспекцыі, адначасова з кантролем хуткасці ў дварах інспектары будуць выяўляць парушэнні правілаў спынення і стаянкі. Аўтамабілі, прыпаркаваныя нелегальным чынам, адправіцца на штрафстаяні. У Дзяржаўтайнспекцыі адзначаюць, што з пачатку гэтага года ў дварах Мінска адбылося 31 дарожна-транспартнае здарэнне. У выніку загінулі 3 чалавекі і 29 атрымалі цялесныя пашкоджанні.

Згодна з правіламі дарожнага руху, у жылёй зоне вадзіцелям механічных транспартных сродкаў забараняецца рухацца з хуткасцю, вышэйшай за 20 кіламетраў. У ДАІ падкрэслілі, што, выяўджаючы з двара і паркуючыся, кожны вадзіцель павінен быць асабліва ўважлівым, бо ў такім месцы, як нідзе, існуе вялікая верагоднасць нечаканага з'яўлення на шляху пешахода.

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

■ Меркаванне

ШТО ТАРМОЗІЦЬ ЕЎРАЗЙСКУЮ ІНТЭГРАЦЫЮ, або Якую ролю можа і павінна сыграць Беларусь у эканамічным аб'яднанні кантынентальнага маштабу

Насычаная кантактамі беларускага кіраўніцтва з калегамі з краін СНД — трэнд апошніх гадоў. Ён выкліканы, перш за ўсё, актывізацыяй эканамічнай інтэграцыі еўразійскай прасторы. Нагадаю, што ў 2011 годзе быў падпісаны дагавор аб стварэнні зоны свабоднага гандлю СНД, у якую ўваходзяць шэсць краін: Арменія, Беларусь, Казхастан, Малдова, Расія і Украіна. Адначасова ладзіцца яшчэ больш шычальнае інтэграцыйнае аб'яднанне — Адзіная эканамічная прастора з улікам Беларусі, Казхастана і Расіі — як лагічны працяг Мьтнага саюза.

Гэтым тэндэю цалкам адпавядае і пасяджэнне Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета ў Астане прыпынцы верасня, і афіцыйны візіт Прэзідэнта Беларусі ў Казхастан на пачатку кастрычніка, і візіт прэм'ер-міністра Украіны ў Мінск на мінулым тыдні.

Еўразійская інтэграцыя ўжо дае першыя вынікі. Так, яна дазволіла беларускаму «перапрацоўчому цэху» запрацаваць больш інтенсіўна: насуперак сусветнаму крызісу наш таварны экспарт урос у 2,2 разы з \$21,3 млрд у 2009 годзе да \$46 млрд у 2012-м. Такі поспех быў абумоўлены і станочным асаблівацямі беларускай эканамічнай мадэлі, бо ў Расіі экспарт за той жа перыяд вырас ўсяго ў 1,7 разы, хоць расійскі бізнес мае больш спрыяльныя ўмовы, чым беларускі, дзякуючы больш танным энерганосбітам і сыравіне. Цікава, што сёння абсалютны аб'ём беларускага тэхналагічнага экспарту меншы за расійскай ўсяго ў 2,5 разы, хоць колькасць насельніцтва нашых краін суадносіцца як 1:15, а параўноўваць забяспечанасць прыроднымі рэсурсамі нават смешна.

Разам з тым узаемны тавараварот паміж членамі Мьтнага саюза складае мізэрныя 12% ад агульнага знешняга гандлю нашых краін. Паўнайчыё: у Еўрапейскім саюзе гэты паказчык перавышае 40%. Атрымліваецца, што замест таго, каб дапамагчы адна адной, нашы краіны працягваюць купляць у далёкім замежжы тавары, якія маглі б вырабіць самастойна альбо скааперываўшыся паміж сабой. Адзінай краінай, чую эканоміку можна лічыць сапраўды інтэграванай з суседзямі, з'яўляецца Беларусь: наш тавараварот з краінамі Мьтнага саюза дасягае 48% ад агульнага, у той час, як у Казхастане гэты паказчык складае 18%, а ў Расіі — усяго 7%.

Для стратэгічных перспектыв галоўнай праблемай, на мой погляд, з'яўляецца мінімальнае выкарыстанне наяўных рэсурсаў ды разбуравленая дэіндустрыялізацыя краін былога СССР. Дзяржавы Мьтнага саюза займаюць 1/6 зямноў сусвяі, дзе жыве 170 млн чалавек і знаходзяцца найбагацейшыя прыродныя рэсурсы, але і ў Расіі, і ў Казхастане сыравіна і паўфабрыкатаў складаюць больш за 90% экспарту. Толькі ў невялікай Беларусі захавалася вытворчасць прадукцыі з высокай дабаўленай вартасцю: доля тэхналагічнага экспарту дасягае 18% — столькі ж, як і ў часы СССР. У нашых партнёраў па інтэграцыі гэты паказчык у тры-чатыры разы меншы.

Беларусь можа стаць донарам такой мадэлі, стварыўшы адпаведную інавацыйную пляцоўку, скарыстаўшыся сваёй кампанктнасцю, добрай кіруемасцю і лідарствам у СНД па індэксе развіцця чалавечэга патэнцыялу.

Дэіндустрыялізацыя (значнае падзенне значэння апрацоўчай прамысловасці ў эканоміцы) — велізарная праблема, але ў той жа час гэта і магчымасць для мабілізацыі эканамічнага рывука: наяўнасць уласных прыродных і чалавечых рэсурсаў стварае канкурэнтныя перавагі для прамысловасці нашых краін. Гэты патэнцыял трэба выкарыстоўваць так, як гэта робяць сёння бзе асаблівага шуму ЗША, якія ў апошнія гады паспяхова разгарнулі праграму ўласнай рэіндустрыялізацыі (адраджэнне рэальнага сектара эканомікі на аснове тэхналогіі новага пакалення) і нашчаснае эксперту дзякуючы здобычы таннага сланцавага газу. Падобныя магчымасці цяпер асабліва актуальныя для Расіі і Казхастана, кіраўнікі якіх абвясцілі курс на рэіндустрыялізацыю і інавацыйнае развіццё. Беларусь варта падтрымліваць гэтыя ініцыятывы Уладзіміра Пуціна і Нурсултана Назарбаева, удзельнічаў у іх рэалізацыі, бо гэта цудоўная магчымасць для росту нашай эканомікі і яе мадэрнізацыі.

Але інтэнсіфікацыя асваення рэсурсаў і запустыц працэсы мадэрнізацыі на еўразійскай прасторы перашкаджае выбрана ў 1990-я гады большасцю краін былога СССР ліберальна эканамічная мадэль з клеткаратчыным ухілам. Яна неспрыдатная для вырашэння задач агульна-дзяржаўнага маштабу з працяглым гарызонтам

планавання, бо скіравана на павелічэнне прыбытку вузкай праслойкі алігархаў. Такая мадэль спараджае сацыяльнае раслаенне, няяснае кіраванне рызыкамі нацыянальнай бяспекі і часта супярэччывыя палітычным рашэнням улады, фактычна нівеліруючы іх. Гэтым тлумачыцца тое, што за 20 апошніх гадоў з'явілася багата інтэграцыйных ініцыятыў, але рэалізаваліся яны паводле прыпынку «Крок наперад, два назад».

Рэальнай альтэрнатывай мусіць стаць мабілізацыйная мадэль развіцця, у якой прыярэт будзе надавацца агульнаграмадскім мэтам і задачам. Беларусь можа стаць донарам такой мадэлі, стварыўшы адпаведную інавацыйную пляцоўку, скарыстаўшыся сваёй кампанктнасцю, добрай кіруемасцю і лідарствам у СНД па індэксе развіцця чалавечэга патэнцыялу. Гэтая мадэль павінна наведзі парадка на вёльзарнай еўразійскай прасторы, стварыць трывалы сацыяльны кантракт грамадства і ўлады, гарантываць яснасць і правы асобы і розных сацыяльных груп. У нейкай ступені пыткадзі такой мадэлі могуць быць Еўрапейская эканамічная супольнасць 1980-х, альбо Савет эканамічнай узаемадапамогі.

Разгортванне мабілізацыйнай мадэлі вымагае папярэдняга распрацоўкі агульнай дарожнай карты — скаардынаванай стратэгіі развіцця нашых краін з адзінай сістэмай планавання і кіравання гаспадаркай замкнутага тэхналагічнага цыкла на мультывалютнай аснове з захаваннем культурных адметнасцяў краін-саюзніц. Гэта вельмі сур'ёзная інтэлектуальная праца, у якой стварэнню рэалізацыі мабільнага балансу, у якую павінны ўключыцца дзяржаўныя органы і бізнес-колы Беларусі.

Такім чынам, трэба рыхтаваць эксперт новых інтэлектуальных беларускіх прадуктаў — перадавых мадэляў кіравання, спачатку для Еўразійскага саюза, а ў перспектыве і для будучай інтэграцыі інтэграцый ад Атлантыкі да Ціхага акіяна. Беларусь інтэлектуальнае лідарства магло б стаць лакматывам нашчаснае эксперту нашых тавараў і паслуг, запусту наднацыянальных інвестыцыйных праектаў. У выніку наша краіна не толькі б узмацніла сваю эканамічную і палітычную суб'ектнасць, але і ўзяла б на сябе ролю медыятара і ключавага інтэграцыйнага вузла на поўначы нашага кантынента.

Аляксандр СІНКЕВІЧ, эканаміст, дырэктар кампаніі «Sinkovich Technologies»

■ У свеце

УРОКІ ВЫБАРАЎ У АЗЕРБАЙДЖАНЕ

9 кастрычніка 2013 года ў Азербайджане адбыліся прэзідэнцкія выбары. Перамогу на іх атрымаў дзейны прэзідэнт Ільхам Аліеў, які набраў, паводле папярэдніх звестак, 84,6% галасоў выбаршчыкаў. Перамога Аліева, які перавыбраўся на трэці тэрмін, стала заканамернай. Пры ім былі зробленыя важныя крокі па забеспячэнні сацыяльнай і эканамічнай стабільнасці. Тэмпы развіцця эканомікі хоць і замарудзіліся пасля пачатку сусветнага крызісу, усё ж дастаткова значныя па сусветных мерках.

Так, па выніках першых дзевяці месяцаў 2013 года эканоміка Азербайджана «вырасла» на 5,4%. Урадам ажыццяўляюцца мерапрыемствы, з дапамогай якіх паспяхова развіваецца здабыча сыравіны, што прыносіць асноўныя бонусы азербайджанскай эканоміцы, — нафты і газу. Адзначым, што яшчэ ў рамках СССР Азербайджан быў адной з асноўных нафталых крыніц вёльзарнай дзяржавы. Зараз нафтавыя магутнасці задзейнічаны ў інтарэсах краіны з 9-мільённым насельніцтвам. Даходы ад нафты дазваляюць уладжваць праблемы, звязаныя з хуткім ростам насельніцтва. У 2012 годзе яе было здабыта 43,9 млн тон.

Што датычыцца газу, то ў савецкія часы ён амаль не здабываўся. У адрозненне ад ранейшых часоў, па выніках 2012 года было здабыта 27,9 млрд куб. м. У сувязі з адкрыццём новых найбуйнейшых радовішчаў газу і іх засваеннем Азербайджан плануе выйсці ў бліжэйшае дзесяцігоддзе ў лік найбуйнейшых экспартэраў газу ў свеце, што дазволіць атрымаць вялізныя сродкі для пасульняга развіцця эканомікі краіны.

Нагледзячы на тое, што выбары прайшлі ў вострай канкурэнтнай барадбё (дзеяннам прэзідэнту процістаялі 9 канкурэнтаў), не ўсе краіны і міжнародныя арганізацыі былі аднадумцаў ў іх ацэнцы. Так, калі місіі наглядальніку СЧД, Парламентскай асамблеі Савета Еўропы і Еўрапейскага парламента выступілі з заявай, што галасаванне было празрыстым і мела дэмакратычны характар, то БДПЧ АБСЕ і Дзярждэпартамент ЗША выступілі з рэзкай крытыкай выбараў. Пры гэтым малоеме здзіўленае выклікала тое, што Вярхоўны камісар Еўрасаюза па знешняй палітыцы Кэтрын Эштан і Еўракамісар па пытаннях пашырэння Штэфан Фюле выказалі згод з крытычнай ацэнкай выбараў у Азербайджане місіяй БДПЧ АБСЕ, а не з меркаваннем ПАСЕ і наглядальніка Еўрапейскага парламента. Безумоўна, мае месца пэўная інтрыга. У чым жа яе сутнасць?

Адгадка рэзкай крытыкі з боку АБСЕ і ЗША можа быць у змене знешняй палітыкі Азербайджана ў апошнія гады. Асаблівае незадаваленнасць ЗША выклікае паступовае паліпшэнне адносін Азербайджана і Расіі. Невыпадува ў няданім інтэрв'ю радзістанскай «Голос Россиі» кіраўнік пасольства Азербайджана ў ЗША Элін Сулейманав заявіў: «Адносныя паміж Азербайджанам і Расіяй і паміж Азербайджанам і ЗША — гэта дзве розныя рэчы. Мы спрабуем будаваць гэтыя адносіны на аснове двухбаковага супрацоўніцтва».

Пра поспехі ў развіцці расійска-азербайджанскіх адносін можна меркаваць не толькі па заявах палітыкаў і дзюво

краінах, але і па ўскосных прык